

lovforslaget er bestemmelsen i 1926-lovens § 11, stk. 2, om forbud mod at benytte visse nedslivningsanlæg uden tilladelse fra en landvæsenskommission i mange år ikke blevet overholdt i praksis, idet bestemmelsen er blevet fortrængt af sundhedsvedtægternes regler om, at spildevandsafledning til sivebrønde — i jorden nedgravede beholdere uden vandtæt bund — og til samlebrønde — i jorden nedgravede, vandtætte beholdere uden afløb — ikke må indrettes uden tilladelse fra sundhedskommissionen eller dispensationsmyndigheden. De nyeste sundhedsvedtægtsregler om disse forhold findes i normalsundhedsvedtægten for landkommuner § 15 som ændret ved sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 117 af 10. maj 1960. Som det fremgår af cirkulæret, anvendes reglerne om sivebrønde analogisk på sivedræn. Dispensationsmyndigheden ligger for købstadkommunernes vedkommende hos indenrigsministeriet, for landkommunerne hos amtet, hvis der er enig indstilling fra sundhedskommission og sogneråd, og ellers hos indenrigsministeriet (normalsundhedsvedtægts § 65). Reglerne er for sivebrøndes vedkommende begrundet i faren for forurening af grundvandet, for samlebrønde i, at de ofte ikke er tætte, at sundhedskommissionerne vanskelig kan føre kontrol med deres tæthed, og at det spildevand, som oppumpes fra samlebrøndene, ofte ikke kan bortskaffes på acceptabel måde. Siden normalsundhedsvedtægten af 1948 for landkommuner har tilladelser fra sundhedskommissionerne til sive- og samlebrønde kun kunnet gives som midlertidige og altså kunnet tilbagekaldes uden erstatning, og indenrigsministeriet plejer at begrænse sine dispensationer på tilsvarende måde.

I en lang årrække blev også sundhedsvedtægternes regler om pligten til at søge tilladelse til sive- og samlebrønde kun i mindre grad overholdt i praksis. I de senere år har dette ændret sig væsentligt som følge af den skærpede byggekontrol, der har været en følge af landsbyggeoven af 10. juni 1960 og den stigende wc-tæthed og dermed stigende forureningsfare, bl. a. i sommerhusområder.

§ 40, der er ny, er en videreførelse af den ordning, der i øjeblikket gælder efter sundhedsvedtægterne.

Tilladelser efter § 40 vil normalt blive meddelt for hvert enkelt tilfælde ad gangen, men sundhedskommissionerne vil også kunne give generelle tilladelser, f. eks. til afledning af tagvand og vand fra lyskasser til stendræn. Afledning af vejvand til stendræn er bl. a. et led i kloakeringer efter „filtrationssystemet“, men sådanne dræn bør, bl. a. af hensyn til faren for forurening med spildt benzin og olie, holdes i betydelig afstand fra vandværksboringer (jfr. 1961-betænkningens side 114).

Sundhedskommissionernes afgørelser efter § 40, stk. 2 og 3, vil kunne indbringes for indenrigsministeren, jfr. forslagets § 3, stk. 3.

Der kan ikke i medfør af § 40 gives tilladelse til forhold, som omfattes af § 39.

Til § 41.

Medens 1926-lovens § 11, stk. 2, i mange år ikke har været direkte anvendt i praksis, jfr. bemærkningerne til § 40, har lovens § 11, stk. 3-6, jfr. § 12, om beskyttelsesområder omkring vandforsyningsanlæg, der får tilladelse fra en landvæsenskommission, været anvendt i nogen grad. Efter § 11, stk. 3, skal kommissionen udfærdige bekendtgørelse om et sådant beskyttelsesområde, når det kræves af vandværksejeren eller sundhedsmyndighederne (og kan formentlig altid gøre det også uden sådant krav). Ved fastlæggelsen af beskyttelsesområdet afbrydes retten til nedslivningsanlæg i området, uanset om de hidtil har været tilladt eller været lovlige uden tilladelse; de skal alle inden 4 uger anmeldes for landvæsenskommissionen, der herefter afgør, om de kan bibeholdes eller må ændres eller nedlægges; ejere af rettidigt anmeldte, lovlige anlæg har efter § 12 krav på en vis erstatning for krav om ændring eller nedlæggelse — for landvæsensretsgodkendte anlæg fuld erstatning for udgifterne ved nedlæggelse af anlægget og tilvejebringelse af ny afledning, for andre anlæg fuld erstatning for udgifterne ved nedlæggelse, men kun eventuelt et rimeligt bidrag til ny afledning —; for anlæg, der anmeldes for sent, ydes kun undtagelsesvis erstatning. Inden for beskyttelsesområdet skal endvidere efter § 11, stk. 6, alle nye nedslivningsanlæg have tilladelse fra en landvæsenskommission. Denne bestemmelse er — i modsætning til § 11, stk. 2, om forholdene uden for beskyttelsesområdet — overholdt i praksis, men yderligere kræves tilladelse efter sundhedsvedtægterne også til sådanne anlæg.

I en årrække udfærdigedes der kun i ret begrænset omfang bekendtgørelser om beskyttelsesområder ved vandforsyningsanlæggene. Ved cirkulærskrivelse af 5. marts 1962 pålagde sundhedsstyrelsen — i tilknytning til nedennævnte forslag i KF — embedslægerne, at der altid skulle begæres beskyttelsesområder ved vandværker til almen vandforsyning og ved løvnedsmiddelfabrikker og lign., og dette har siden været fulgt.

Med hensyn til bestemmelsens anvendelse i praksis bemærkes i øvrigt, at nedslivningsanlæggene i beskyttelsesområderne, som det fremgår af bemærkningerne til § 40, i vidt omfang enten vil være ulovlige, fordi de er anlagt i strid med sundhedsvedtægterne, eller vil have fået en genkaldelig tilladelse